

**Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — План за действие на ЕС срещу контрабандата на мигранти (2015 — 2020 г.)“**

[COM(2015) 285 final]

(2016/C 071/12)

**Докладчик: г-жа Brenda KING**

На 6 юли 2015 г. Европейската комисия реши, в съответствие с член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно

*„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — План за действие на ЕС срещу контрабандата на мигранти (2015 — 2020 г.)“*

[COM(2015) 285 final].

Секция „Външни отношения“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 12 ноември 2015 г.

На 512-ата си пленарна сесия, проведена на 9 и 10 декември (заседание от 10 декември), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 176 гласа „за“, 3 гласа „против“ и 5 гласа „въздържал се“.

## **1. Заключение и препоръки**

1.1. Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) приветства заявените цели в Плана за действие на ЕС срещу контрабандата на мигранти<sup>(1)</sup>, а именно „борба и предотвратяване на контрабандата на мигранти, като същевременно се гарантира защитата на човешките права на мигрантите“, както и „справяне с първопричините за незаконната миграция“. ЕИСК припомня, че бежанците се ползват със специален статут, предоставен от Конвенцията на ООН за статута на бежанците от 1951 г.

1.2. ЕИСК подкрепя предвидените в плана за действие усилия за разрушаване на организирани престъпни мрежи посредством разследвания въз основа на разузнавателна и финансова информация, за прекратяване на изпирането на пари и за конфискуване на активите, придобити чрез нелегална дейност. Въпреки това настоятелно препоръчва в плана да се възприеме по-балансиран и всеобхватен подход, като се представи подробно начинът, по който ЕС ще защитава и подпомага лицата, станали обект на контрабандата.

1.3. Предвид заявеното в съобщението на Европейската комисия, че „мрежите за незаконно превеждане на хора през граница могат да бъдат отслабени, ако по-малко хора търсят услугите им“, ЕИСК отбелязва изявлението на Службата на ООН за контрол на наркотиците и превенция на престъпността, според което „понастоящем за много хора, живеещи в обеднели страни или зони, засегнати от въоръжени конфликти и политическа нестабилност, е трудно и дори невъзможно да се сдобият с визи за Шенгенското пространство. Ориентирани към печалба индивиди и групи се възползваха от тази ситуация и развиха печеливш бизнес в отговор на желанието на мнозина да преминат границата“<sup>(2)</sup>. Поради това ЕИСК препоръчва да се предприемат мерки за превенция, като обръща внимание на искането на генералния секретар на ООН „да се обмисли увеличаване на законните и безопасните начини за влизане в Европа [на бежанците и мигрантите], така че да не остане в ръцете на престъпни мрежи и да не предприемат опасни пътувания“. В тези изказвания са отразени препоръките, изразени в многобройни становища на ЕИСК относно миграцията.

1.4. ЕИСК изразява съгласие, че принципът на солидарност и споделена отговорност трябва да се прилага, за да се гарантира по-балансирано разпределение на молбите за убежище между държавите членки. Дъблинската конвенция ще трябва да бъде приспособена, за да отразява тази по-приобщаваща система и за да защитава Шенгенското пространство.

<sup>(1)</sup> COM(2015) 285 final.

<sup>(2)</sup> Г-жа Martina Hanke, представител на Служба на Организацията на обединените нации за контрол на наркотиците и превенция на престъпността (СООНКНПП). Реч, произнесена по време на организираното от ЕИСК публично изслушване относно контрабандата на мигранти, Брюксел, 12 октомври 2015 г.

1.5. Поради това ЕИСК подкрепя изказването на председателя на Комисията Jean-Claude Juncker, който предупреди държавите членки да не се възползват от кризата с мигрантите, за да развалят Шенгенското споразумение<sup>(3)</sup>. ЕИСК отправя искане към Комисията да следи внимателно тези развития и да осигури бързо връщане към нормалното състояние.

1.6. Освен това ЕИСК препоръчва да се засилят правомощията на Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO), като се отдели специално внимание на оперативните дейности за подкрепа и екипите за съвместна подкрепа в областта на убежището в държавите членки, които се нуждаят от специална или спешна подкрепа. ЕИСК трябва да гарантира по-хармонизирано, последователно, независимо и гъвкаво използване на визи по хуманитарни причини от държавите членки, както е посочено във Визовия кодекс на Общността.

1.7. ЕИСК приветства последното предложение на Комисията за „действия по външното измерение на бежанската криза“<sup>(4)</sup>, включително създаването на извънреден доверителен фонд за Африка. В това последно предложение изглежда се признава, че справянето с първопричините за миграцията надхвърля обхвата на вътрешните работи и сигурността и е свързано с други области на политиката като търговията, развитието, външната политика, интеграцията. Това отговаря на принципа за политическа последователност на международното сътрудничество за развитие на ЕС.

1.8. ЕИСК препоръчва програмата за устойчиво развитие да се използва като решение в дългосрочен план, за да се въздейства върху дълбоките социално-икономически причини за контрабандата на мигранти. ЕИСК би искал да припомни на държавите членки на ЕС, техния ангажимент да отделят 0,7 % от brutния национален доход (БНД) за помощ за развитие. В много случаи ангажиментът не се изпълнява, като някои държави членки намаляват официалната си помощ за развитие.

1.9. Като се имат предвид предизвикателствата, пред които е изправена Европа, свързани със слабия растеж, застаряването и намаляването на населението, както и с недостига на работна ръка и с оглед на многобройните доказателства за това, че миграцията е жизненоважен фактор за икономическото възстановяване и развитие в Европа, е важно също политиките на ЕС в областта на миграцията да бъдат обвързани с трудовата миграция и политиките на интеграция като част от европейския пазар на труда.

1.10. ЕИСК е съгласен, че политиката на връщане в рамките на ЕС трябва да бъде подобрена и припомня на Комисията своите многобройни препоръки за това, че човешките права на търсещите убежище лица трябва винаги да се спазват.

1.11. Настоящото становище съдържа призив към представителите на институциите на Европейския съюз и на правителствата на държавите членки да вземат под внимание факта, че социалните партньори и организираното гражданско общество изпълняват ключова роля по отношение на европейските миграционни политики, като внасят в тях социално измерение и добавена стойност.

1.12. ЕИСК отправя и искане да се обърне по-голямо внимание на системното финансиране на организациите на гражданското общество, които предоставят на мигрантите жизненоважна помощ по пътя им към безопасността и в усилията им за интеграция и които често компенсират липсата на институционален капацитет. ЕИСК приветства подход, при който организациите на гражданското общество ще бъдат признати заради ролята им за разбиране на проблема с контрабандата на мигранти и заради ролята им като посредници в оказването на съдействие на хората, които се намират в ситуации, в които нито държавите членки, нито ЕС могат да се намесят.

## 2. Контекст

2.1. В Европейската програма за миграцията<sup>(5)</sup>, приета на 13 май 2015 г., се очертават непосредствените мерки, които Комисията трябва да предприеме в отговор на кризисната ситуация в Средиземноморието, а борбата срещу контрабандата на мигранти се посочва като приоритет „с цел да се избегне експлоатацията на мигранти от престъпните мрежи и да се намалят стимулите за незаконна миграция“.

2.2. След приемането на този план бързите промени в обстоятелствата, свързани с пристигането на голям брой търсещи убежище, създадоха извънредна ситуация, в резултат на която Европейската комисия предприе решителни действия с публикуването на 9 септември 2015 г. на всеобхватен пакет от предложения за справяне с бежанската криза.

<sup>(3)</sup> [http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/president/announcements/call-collective-courage\\_en](http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/president/announcements/call-collective-courage_en).

<sup>(4)</sup> Бежанската криза: Европейската комисия предприема решителни мерки — Страсбург, 9 септември 2015 г.

<sup>(5)</sup> COM(2015) 240 final.

2.3. Причината за това съобщение на Комисията <sup>(6)</sup> е засилването на миграционния натиск в централната и източната част на Средиземноморието. Според ФРОНТЕКС от 1 януари до 30 август 2015 г. централният и източният средиземноморски маршрути и маршрутът през Западните Балкани са основните зони на незаконно преминаване на границите на ЕС, като представляват 99 % от общия брой случаи на незаконно преминаване на границите на ЕС. ФРОНТЕКС също така разкрива, че над 30 % от всички случаи на незаконно преминаване на границите през 2015 г. са по маршрута през Западните Балкани. Това представлява поток от около 500 000 лица, търсещи убежище, който оказва голям натиск върху държавите по външните граници на ЕС <sup>(7)</sup>. Повечето от лицата, които пристигат през централния средиземноморски маршрут, са мигранти от Сирия и Еритрея, при които — по данни на Евростат делът на одобрените молби за предоставяне на убежище е над 75 %. Аналогично, повечето от мигрантите, които пристигат през източносредиземноморския маршрут и маршрута през Западните Балкани, са с произход от Сирия и Афганистан. Това съответства на изявлението на СООНКНПП, според което над 80 % от лицата, пристигнали в Европа по море тази година, са от десетте страни в света, от които идва най-големият брой бежанци <sup>(8)</sup>.

2.4. По данни на Върховния комисариат на ООН за бежанците към 4 октомври 2015 г. регистрираните сирийски бежанци са били 4 185 302. В това число влизат 2,1 милиона сирийци, регистрирани в Египет, Ирак, Йордания и Ливан, 1,9 милиона сирийци, регистрирани от турското правителство, както и над 26 700 сирийски бежанци, регистрирани в Северна Африка <sup>(9)</sup>.

2.5. В настоящия момент, когато предстои да се навършат 5 години от започването на въоръжения конфликт в Сирия, проучване на Върховния комисариат на ООН за бежанците показва бързо влошаване на условията на живот на сирийските бежанци в Йордания, като много от тях изпадат в крайна бедност, дължаща се на мащабите на кризата и на недостатъчната подкрепа от страна на международната общност, тъй като са получени само 37 % от средствата за Сирия, за които Върховният комисариат на ООН за бежанците е отправил призив. Върховният комисариат на ООН за бежанците заявява, че докато не бъдат предоставени достатъчно средства за укрепване на инфраструктурата на приемащите страни (съседни на ЕС) и не се подобрят животът и перспективите на бежанците в тях, хората ще продължат да ги напускат и да се насочват към Европа. Въпреки че огромното мнозинство от бежанците са твърде бедни, за да напуснат бежанските лагери, тези, които могат да го направят, търсят услугите на контрабандистите.

2.6. В предложението на Комисията за решение на Съвета от 9 септември 2015 г. <sup>(10)</sup> се заявява, че тя ще продължи да наблюдава развитието на ситуацията с миграционните потоци, включително положението в Източна Украйна, в случай че то се влоши допълнително.

2.7. Тази извънредна бежанска криза настъпва в момент, когато икономическото положение в ЕС оказва своето въздействие върху капацитета и готовостта на някои държави членки, и по-специално на държавите по външните граници, да предоставят хуманитарни услуги, в съответствие с Женевската конвенция <sup>(11)</sup>. Мерките за бюджетни ограничения засегнаха също така и организациите на гражданското общество, които предоставят услуги на търсещите убежище лица. Някои държави членки отвърнаха чрез затягане на граничния контрол, докато други въведоха закони за задържане и наказване на лицата, преминаващи Шенгенските граници, за да търсят убежище.

### 3. Общи бележки

3.1. Желанието на ЕИСК е да изпрати по-силно послание към всички органи, отговорни за вземането на решения, като призове Европейския съюз да действа като истински съюз посредством приемане, спазване и прилагане на общи правила. Новият етап на европейската политика в областта на имиграцията трябва да приеме стратегически подход със средносрочна и дългосрочна визия и да се насочи, по цялостен и общ начин, към създаването на отворени и гъвкави легални канали за приемане <sup>(12)</sup>. С оглед на настоящата криза това ще изисква прилагането на общ подход по отношение на управлението на външните граници, като същевременно Комисията и агенциите на ЕС бъдат оправомощени да изпълняват оперативни задачи, обезпечени с подходящо равнище на финансиране.

<sup>(6)</sup> COM(2015) 451 final.

<sup>(7)</sup> Вж. бележка под линия 6.

<sup>(8)</sup> Вж. бележка под линия 2.

<sup>(9)</sup> <http://data.unhcr.org>.

<sup>(10)</sup> Съобщение за медиите „Бежанската криза: Европейската комисия предприема решителни мерки ([http://europa.eu/rapid/press-release\\_IP-15-5596\\_bg.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5596_bg.htm)).

<sup>(11)</sup> <http://www.unhcr.org/>.

<sup>(12)</sup> Проучвателно становище на ЕИСК относно „Европейските политики в областта на имиграцията“, главен докладчик: Giuseppe Iuliano (ОВ С 458, 19.12.2014 г., стр. 7).

3.2. ЕИСК би желал да допринесе със стратегически предложения въз основа на своите предходни становища по въпросите на миграцията<sup>(13)</sup>. **Социалните партньори и представителите на организираното гражданско общество и социалният диалог** трябва да бъдат взети предвид в целия процес на обсъждане, предшестваш следващия етап на **европейската политика в областта на миграцията. Социалната перспектива е от ключово значение**, за да се гарантира добавена стойност и да се определят пропорционалността и въздействието на тези политики.

3.3. Във връзка с това трябва да се отчитат внимателно **демографското положение и застаряването на населението и на трудовите пазари** в държавите членки. В проучвателното си становище от 2011 г.<sup>(14)</sup> относно **ролята на имиграцията в демографското положение на Европа** ЕИСК подчерта, че трябва да се увеличи имиграцията на работници и семейства, произхождащи от страни извън ЕС. ЕС трябва да разполага с **отворено и гъвкаво законодателство**, което да позволява трудова имиграция по законни и прозрачни канали както за високо и средно квалифициран персонал, така и за дейности, изискващи по-ниско квалифицирана работна ръка, при положение че държавите членки запазят свободата си да определят броя на приеманите граждани. В същото време трябва да се признае, че имиграцията не е единственият отговор на недостига на работна ръка на пазара на труда и държавите членки могат да обмислят други по-подходящи решения.

3.4. ЕИСК настоятелно препоръчва преразглеждането на Регламента от Дъблин, тъй като и Съдът на Европейския съюз, и Европейският съд по правата на човека посочиха съществуването на основна слабост в този регламент. С възлагането на отговорността за разглеждане на статута на бежанците на държавите по външните граници на ЕС, на чиито територии се осъществява първоначалното влизане, тези държави понесоха прекалено голяма тежест.

3.5. ЕИСК е силно обезпокоен от настоящото подкопаване на Шенгенското споразумение, тъй като това е едно от основните постижения в полза на гражданите на ЕС. Комитетът изразява съжаление във връзка с решението на държавите членки, които въведоха отново или планират да въведат отново гранични проверки в рамките на Шенгенското пространство, и отправя искане към Комисията да следи внимателно тези развития и да осигури бързо връщане към нормалното положение.

3.6. В съобщението се посочва, че Планът за действие следва да се разглежда в по-широк контекст на усилията на ЕС за справяне с първопричините за незаконната миграция, а в следващото изречение се обсъжда операцията по откриването, залавянето и унищожаването на плавателните съдове, използвани от контрабандисти. ЕИСК категорично не е съгласен, че достъпът до плавателен съд е първопричина за незаконната миграция. Напротив, съсредоточаването на цялото внимание върху конфискациите на плавателни съдове само увеличава рисковете за мигрантите — обект на контрабанда, тъй като контрабандистите използват най-евтините и най-опасни плавателни съдове.

3.7. ЕИСК препоръчва да се обърне внимание на неефективността на политиките в областта на помощта за развитие по отношение на държавите на произход на мигрантите, а държавите членки на ЕС, трябва отново да поемат ангажимент да отделят обещаните 0,7 % от brutния национален доход за помощ за развитие. Освен това ЕИСК би трябвало да гарантира, че другите политики, които имат отношение към въпроса, като международната търговия, селското стопанство, енергетиката и външната политика оказват положително въздействие върху социалната и икономическата стабилност и развитието на страните на произход, в съответствие с принципа на политическа последователност на международното сътрудничество за развитие на ЕС.

3.8. ЕИСК признава, че помощта, предоставяна от държавите членки на ЕС и от ЕС, може да постигне своите цели само в едно безопасно и сигурно общество без войни и големи проблеми, свързани със сигурността. Поради това е важно международната общност да работи за постигането на целите на устойчивото развитие, приети от световните лидери на срещата на високо равнище на ООН през септември 2015 г. Тези цели включват премахване на бедността, предоставяне на права на всички момичета и жени, намаляване на неравенството в рамките на държавите и между тях, стимулиране на непрекъснат, приобщаващ и устойчив растеж и достоен труд за всички, а също и **насърчаване на мирните и приобщаващи общества**.

#### 4. Специфични бележки

4.1. ЕИСК приветства заявените цели в съобщението на Комисията относно Плана за действие на ЕС срещу контрабандата на мигранти, но настоятелно препоръчва в този план да се възприеме по-балансиран и всеобхватен подход, за да може той да постигне своите цели. ЕИСК отбелязва, че не са представени никакви подробности за това по какъв начин ЕС ще защитава и подпомага лицата, станали обект на контрабанда, и не се споменава положителната роля на миграцията върху европейския пазар на труда и икономическото развитие.

<sup>(13)</sup> ЕИСК, „Имиграция: интеграция и основни права“, 2012 г., (<http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/qe-30-12-822-en-c.pdf>).

<sup>(14)</sup> Проучвателно становище на ЕИСК относно „Ролята на законната имиграция в контекста на демографското предизвикателство“, докладчик: Luis Miguel Pariza Castaños (ОВ С 48, 15.2.2011 г., стр. 6).

4.2. ЕИСК отбелязва, че макар да съществува разграничение между *контрабандата на мигранти* и трафика на хора, не се прави разграничение между мигрантите и търсещите убежище лица. Това е важно, тъй като генералният секретар на ООН припомни на лицата, отговорни за вземане на решения в Европа, че „огромното мнозинство от хората, които предприемат това трудно и опасно пътуване, са бежанци, бягащи от страни като Сирия, Ирак и Афганистан. Международното право е утвърдило — а държавите членки отдавна са признали — правото на бежанците на защита и убежище. Когато разглеждат молбите за убежище, държавите не могат да правят разграничения въз основа на религия или други елементи на идентичността, или да карат хората да се върнат там, откъдето бягат, ако има основателен страх от преследване или нападение. Това е не само въпрос на международното право, това е и наш човешки дълг.“ Той продължи: „Призовавам всички правителства, включени в процеса, да предоставят всеобхватен отговор, да разширят безопасните и законни канали за миграция и да проявяват хуманност и състрадание, в съответствие с техните международни задължения“<sup>(15)</sup>. ЕИСК препоръчва всички лица, които предприемат опасното пътуване към Европа, да се третираат като бежанци, в съответствие с Женевската конвенция от 1951 г. и нейния Протокол от 1967 г., докато не бъде доказано обратното.

#### 4.3. Засилени полицейски и съдебни действия

4.3.1. ЕИСК препоръчва по-всеобхватен подход към борбата с контрабандата, който да предвижда предоставяне на търсещите убежище лица на достъп до безопасни и законни канали на миграция. Този подход, съчетан с разрушаване на организирания престъпни мрежи посредством разследвания въз основа на разузнавателна и финансова информация, ще бъде по-ефикасна, по-човешка и по-разходоефективна мярка.

4.3.2. ЕИСК настоятелно препоръчва на лицата, отговорни за вземането на решения в Европа, да „не причиняват вреда“ и да обмислят както желаните, така и нежеланите следствия от своята намеса. Решението на ЕС за преминаване от операция „Маре Нострум“ (насочена към издирване и спасяване) към операция „Тритон“ (насочена към граничния контрол) не намали броя на хората, предприемащи опасни пътувания, за да достигнат до Европа. Това решение обаче допринесе за драматичното увеличаване на броя на загиналите в Средиземно море. Между 1 януари и 31 май 2015 г. броят на загиналите в опит да пресекат Средиземно море достигна 1 865; за сравнение, в рамките на същия период през 2014 г. те бяха 425<sup>(16)</sup>. Това обяснява и пренасочването на миграционните потоци, пътуващи по суша през Западните Балкани към Унгария. Мигрантите, интервюирани от двете страни на унгарската граница, заявиха, че са избрали маршрута през Балканите, тъй като е по-евтин и е бил препоръчан от контрабандистите.

4.3.3. ЕИСК отбелязва, че контрабандистите на хора могат да се адаптират спрямо политическите решения на ЕС, като например укрепването на граничните патрули в Средиземно море и разрушаването на плавателните съдове. Непредвиденият резултат от подхода на ЕС на „война срещу контрабандистите на хора“ беше хаос на границите на ЕС, загинали хора по пътищата на Европа и по море и напрежение между държавите членки на ЕС.

#### 4.4. Засилено предотвратяване на контрабандата на хора и оказване на помощ на уязвимите мигранти

4.4.1. ЕИСК е съгласен, че Комисията трябва да засили предотвратяването на контрабандата на хора и да оказва помощ на уязвимите мигранти. Това обаче следва да се прави по последователен начин, при който спасяването на живота на хората е основен приоритет.

4.4.2. По данни на ФРОНТЕКС 70 % от лицата, които използват контрабандисти, за да преминат границите на ЕС, са сирийци, еритрейци и иракчани. Данните на Евростат сочат, че процентът на признаване на молбите за предоставяне на убежище в ЕС на граждани от тези националности е равен или по-голям от 75 %. Като се има предвид фактът, че тези лица и семейства бягат поради *страх от преследване или нападение*, провеждането на каквато и да е медийна кампания за рисковете от контрабандата на хора е безполезно.

4.4.3. ЕИСК припомня на Комисията, че на национално равнище вече съществуват инструменти за предприемане на действия срещу наемането на работа на нередовни мигранти. Предложението на Комисията ограничениите ресурси да се използват, като се насочват към конкретни икономически сектори на равнището на ЕС, ще бъде скъпо и неефективно.

<sup>(15)</sup> Изказване, Ню Йорк, 28 август 2015 г.

<sup>(16)</sup> По данни на Международната организация по миграция (достъпни на сайта: <http://missingmigrants.iom.int/incidents>). „Migration Read All About It, Mediterranean Update: 101 900 migrant arrivals in Europe in 2015“ (на сайта: <http://weblog.iom.int/mediterranean-flash-report-0>) (и двата източника са проверени на 10 юни 2015 г.).

4.4.4. ЕИСК приветства заявеното в Плана за действие намерение „за осигуряване на помощ и защита на незаконно преведените през границата мигранти, и по-специално на уязвимите групи, като деца и жени“. ЕИСК обаче отбелязва, че с изключение на това заявление в Плана за действие не се посочва какво точно ще се предприема. Това е важно, тъй като голям брой от търсещите закрила в Европа са непридружени и отделени от семействата си деца. Само в Италия, Унгария и Малта през първите девет месеца на 2015 г. са пристигнали около 19 000 непридружени и отделени от семействата си деца. Някои държави по външните граници на ЕС не отговарят напълно на международните стандарти поради незадоволителни условия на приемане, неефективни процедури за определяне на статута, нисък процент на одобрените молби, както и липса на достъп до трайни решения по отношение на хигиената и жилищата. В Плана за действие трябва да се посочи точно по какъв начин държавите членки ще бъдат подпомогани посредством предоставянето на необходимите ресурсите, с които да посрещнат своите задължения и отговорности, произтичащи от международното хуманитарно право и международното право относно правата на човека, по-специално в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на детето<sup>(17)</sup>

4.4.5. ЕИСК счита, че най-ефективният начин за оказване на помощ, като същевременно се отслабват мрежите за контрабанда на хора, е да се ограничи броят на лицата, търсещи техните услуги, чрез предоставянето на алтернативни, законни начини за пътуване до Европа от трети държави, разположени в съседните на Европа региони. По този начин ще бъдат гарантирани основните права, така както са предвидени в Хартата на основните права на ЕС.

4.4.6. ЕИСК отново заявява, че е жизненоважно да се прави разграничение между ориентираната към печалба контрабанда и оказването на помощ на мигрантите. Хиляди европейски граждани предоставиха на мигрантите транспорт и подслон безплатно, на редовни или намалени цени. Хуманитарната помощ и солидарност би трябвало да се насърчават, а не да се санкционират в рамките на програмата на ЕС срещу контрабандата на мигранти.

4.4.7. ЕИСК е съгласен, че ефективността на политиката на връщане на ЕС трябва да бъде подобрена, и използва тази възможност, за да припомни на Комисията многобройните препоръки, които е отправял, за това че човешките права на търсещите убежище лица трябва да се спазват винаги, от момента на тяхното спасяване или приемане и по време на целия процес на разглеждане на техните молби, когато се преценява дали се нуждаят от предоставящ закрила статут или са нередовни мигранти. Разпределянето на мигрантите трябва да става в съответствие с установените правила, които гарантират, че „никой не може да бъде принудително отведен, експулсиран или екстрадиран към държава, в която съществува сериозен риск да бъде осъден на смърт, да бъде подложен на изтезание или на друго нечовешко или унижително отношение или наказание“ — принцип на забрана за връщане. ЕИСК отново заявява, че е против връщането на непридружени непълнолетни, хора, нуждаещи се от медицинска помощ, и бременни жени.

#### 4.5. Засилено сътрудничество с трети държави

4.5.1. ЕИСК решително подкрепя тясното сътрудничество с трети държави по продължение на целия маршрут за контрабанда на хора. Макар и Комитетът да е съгласен, че акцентът следва да бъде поставен върху подкрепата за управлението на границите, той счита също, че именно в тази област сътрудничеството и координацията от страна на ЕС между съществуващата мрежа на служители за връзка по въпросите на имиграцията, европейските служители по въпросите на миграцията и дипломатическите представители на държавите членки следва да бъде основен приоритет.

4.5.2. Целта на тази координация следва да бъде институциите на ЕС — ЕК, Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) и държавите членки — да въведат съгласувани процеси, които да дадат възможност на хората да кандидатстват за хуманитарни визи и убежище от своите държави на произход или от съседна безопасна държава, като се осигури алтернативен, хуманен и законен маршрут за пътуване до Европа. В съседните държави, като например Турция, Ливан, Йордания и Либия, биха могли да се създадат „горещи точки“, където хората да бъдат оценявани, а на тези, чиито молби за убежище в ЕС бъдат признати като основателни, да може да се предоставя хуманитарна виза, както понастоящем се прави в Бразилия. Важно е също да се насърчава диалогът и да се ангажират организациите на гражданското общество, които са в пряк контакт с бежанците при тези действия, за да се гарантира както защитата на правата на човека, така и по-голямата ефективност при обработката на молбите.

<sup>(17)</sup> <http://www.ohchr.org/Documents/ProfessionalInterest/crc.pdf>.

4.5.3. Тези хуманитарни визи имат предимството, че намаляват натиска върху държавите по външните граници на ЕС, като гарантират, че кандидатите за убежище се третираат в съответствие с основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на детето, както и като превръщат контрабандата на мигранти във високорискова, слабо печеливша дейност. Правото на оставане на територията на съответната държава би могло временно да се основава на това дали връщането в държавата на произход е безопасно, или да се обвърже с пазара на труда, като се имат предвид недостигът на умения и демографските предизвикателства, които оказват въздействие върху растежа в Европа.

Брюксел, 10 декември 2015 г.

Председател  
на Европейския икономически и социален комитет  
Georges DASSIS

---